

22. listopad

vlukunic@carnet.hr | 3 travnja, 2026

1811. - rođen Franz Liszt, austrijski skladatelj mađarskog porijekla

Franz List, skladatelj, pijanist, dirigent i glazbeni pisac, rođenjem Mađar, odgajan u Beču i Parizu, jedan je od najkontroverznijih umjetnika što ih je povijest glazbe poznavala. Divio se velikim glazbenim klasicima, ali pisao je i djela koja revolucioniraju glasovirsko umijeće i simfonijsku formu. U orkestralnoj glazbi izgradio je novi oblik – simfonijsku pjesmu. Inspirirao se najčešće literarnim sadržajima tražeći tematiku u kojoj ima stvarne ili simboličke srodnosti s njegovim životom i romantičkom prirodom. Franz List umro je 31. srpnja 1886. godine u njemačkom gradiću Bayreuthu.

1919. - osnovan Etnografski muzej u Zagrebu

Na poticaj Salamona Bergera, trgovca tekstilom i tvorničara, porijeklom iz Slovačke osnovan je Etnografski muzej u Zagrebu. Berger je muzeju ostavio i jednu od prvih i najvećih zbirki narodnih nošnji i tekstila. Muzej danas posjeduje više od 80.000 predmeta, smješten je u reprezentativnoj secesijskoj zgradi nekadašnjeg Obrtnog doma, te obuhvaća uglavnom etnografsku baštinu Hrvatske.

1962. - objavljena pomorska blokada Kube

Nakon što je razmotrio sve mogućnosti, od napada na Kubu do zračnoga bombardiranja lansirnih mjesta te diplomatskih manevara američki je predsjednik John Kennedy na današnji dan objavio pomorsku blokadu Kube. Do blokade je došlo jer je Sovjetski Savez na Kubu počeo dopremati rakete i ostalu vojnu opremu što je izazvalo uzbunu u SAD-u, a svijet se našao na rubu atomskog rata.

1964. - rođen Dražen Petrović, jedan je od najvećih hrvatskih i europskih košarkaša uvršten među 50 osoba koji su najviše pridonijeli Euroligi

Spada u red najvećih hrvatskih sportaša svih vremena te se smatra prethodnikom vala europskih košarkaša u NBA. Njegov ozbiljni pristup igri mnogo puta je bio skriven iza velikog i iskrenog osmijeha u kojem su svi uživali. Poginuo je u prometnoj nesreći, 7. lipnja 1993. godine, na autocesti kod njemačkog grada Ingolstadta, samo dan nakon posljednjeg nastupa u dresu hrvatske košarkaške reprezentacije na kvalifikacijskom turniru za europsko prvenstvo u Wrocławu. Godine 2006. u njegovu čast u Zagrebu je otvoren muzej i memorijalan centar "Dražen Petrović", uz košarkašku dvoranu koja također nosi njegovo ime. Imenom Dražena Petrovića nazvana je i nagrada koju je Hrvatski olimpijski odbor ustanovio 2006. godine, a namijenjena isključivo mladim sportašima, sportašicama, te muškim u ženskim ekipama za izvanredne sportske rezultate i sportski razvoj.

1975. - Sovjetska letjelica Venera 9 spustila se na Veneru

Letjelica je poslala prve crno-bijele fotografije površine Venere koje su pokazale postojanje erozijskih procesa na planetu. Po prvi puta je utvrđena površinska temperatura Venere od 455° C, a znanstvenici su otkrili i da atmosferski pritisak odgovara pritisku koji na Zemlji vlada u morima na dubini od 900 metara.